CEIP INSPECTOR DOCTOR COMAS CAMPS

ENTRE AULES I GENERACIONS, L'EVOLUCIÓ D'UNA ESCOLA

Judit Coll Vidal

TRB I

Tutor: Llorenç Piris

Curs: 2024/2025

IES Josep Miquel Guàrdia

Grup 3

ÍNDEX

1.INTRODUCCIÓ..... 2
2.SITUACIÓ PRÈVIA A OBRIR L'ESCOLA..... 4
2.1. A on es feia classe abans?..... 4
2.2. Motius d'aquesta apertura?..... 4
3. OBERTURA DEL CENTRE..... 6
4. ELS PRIMERS ANYS DEL CENTRE..... 6
4.1. Activitats que feien el alumnes..... 8
4.2. Millores del centre..... 9
5. EL CEIP INSPECTOR DOCTOR COMAS CAMPS A PARTIR DELS ANYS 2000..... 11
5.1. Les activitats més arrelades i tradicionals del centre..... 12
5.2. Projectes innovadors en marxa..... 14
5.3. Millores del centre..... 15
6.METODOLOGIA DEL CENTRE AL LLARG DELS ANYS..... 16
6.1.Punts en comú al llarg dels anys..... 16
6.2. Que no ha canviat des de la seva obertura?..... 18
7.CONCLUSIONS..... 19
8.AGRAÏMENTS..... 21
9.BIBLIOGRAFIA..... 21
10.ANNEXOS..... 23

1.INTRODUCCIÓ

L'objectiu del meu treball és donar una visió més àmplia i profunda del centre escolar CEIP Inspector Doctor Comas Camps, una escola pública d'infantil i primària situada a Alaior, a l'illa de Menorca, concretament a l'Av. de la Verge del Toro. Aquest centre fa molts anys que està en funcionament i l'objectiu d'aquesta recerca és veure els canvis tant en la forma de fer feina com a les activitats dels alumnes al llarg del temps. A més, veure quines millores hi ha hagut en l'àmbit organitzatiu i pedagògic, etc. Amb la finalitat de poder comparar i veure tots els canvis des del seu primer curs escolar fins al més recent.

En resum, el meu treball pretén estudiar els canvis (i les causes d'aquests canvis) més rellevants del CEIP Inspector Doctor Comas Camps al llarg dels anys, identificant les millores i modificacions que han marcat el seu desenvolupament i el seu impacte en l'educació dels alumnes.

La recerca del meu treball se centra en el CEIP Inspector Doctor Comas Camps, l'escola on vaig cursar infantil i primària. Una raó que em motiva a fer el meu treball són els meus estudis posteriors, ja que voldria estudiar magisteri i d'aquí sorgeix la idea de veure com ha evolucionat i canviat l'educació al llarg dels anys. Poc després, mentre reflexionava sobre com enfocar la meva tesi, em va sorgir una idea que em va entusiasmar: investigar com havia canviat i progressat el centre on vaig cursar infantil i primària. Aquest projecta també permetrà veure com l'escola ha anat adaptant-se a les noves metodologies i necessitats de l'alumnat al llarg del temps. A més, focalitzar el treball en el centre on vaig cursar els meus primers anys d'educació em motiva encara més.

Aquest treball té una gran rellevància històrica i social, ja que se centra en l'evolució d'un centre educatiu al llarg del temps, analitzant la història de l'escola i identificant els canvis que ha afrontat des de la seva obertura fins a l'actualitat.

La meva hipòtesi inicial és que, al llarg dels anys, l'escola ha experimentat canvis en la seva metodologia per adaptar-se a un alumnat cada cop més divers. Pens que aquests canvis s'han produït a causa de la diversitat cultural dels estudiants del centre i per les diferents necessitats educatives, amb l'objectiu de poder oferir una educació a tots els

alumnes independentment de les seves característiques. Ara bé, també pens que l'escola al llarg dels anys ha anat mantenint certs elements i tradicions per així poder conservar la seva identitat.

Pel que fa a la metodologia, es recollirà informació de diferents fonts com documents, llibres i altres materials relacionats amb el centre per obtenir la primera informació. A més a més, es realitzaran petits qüestionaris a algunes persones relacionades amb el CEIP Inspector Doctor Comas Camps per tal que em puguin donar la seva opinió, ja que això em podria donar un altre punt de vista sobre els canvis que hi ha hagut al llarg del temps. Seguidament, compararem tota la informació recollida per veure com ha evolucionat el centre, quins canvis s'han produït i la causa d'aquests. D'aquesta manera, podrem analitzar l'evolució del centre i finalment poder treure les meves pròpies conclusions.

El treball estarà dividit en diversos apartats que tractaran diferents aspectes del centre durant la seva trajectòria i, seguidament, s'analitzarà la història i evolució del centre escolar. Es començarà explicant la situació prèvia a la seva obertura, per així poder entendre el context de la necessitat d'una nova escola, es parlarà dels primers anys del centre, on es destacaran els fets més rellevants, ja siguin millores a les infraestructures o millores pels alumnes i pel professorat. Seguidament, s'analitzaran els darrers vint-i-dos anys per poder comparar els canvis produïts des del primer curs escolar fins al curs més recent i també es reflexionarà sobre la metodologia de l'escola. Finalment, es raonà sobre els aspectes que han canviat i els que s'han mantingut al llarg del temps, amb l'objectiu de conèixer millor l'evolució del centre i el seu impacte al nostre poble.

2.SITUACIÓ PRÈVIA A OBRIR L'ESCOLA

2.1. A on es feia classe abans?

Abans de l'obertura del Ceip Inspector Doctor Comas Camps, l'escola pública d'Alaior estava ubicada a l'actual edifici de LOAC (Museu d'Art Contemporani d'Alaior). Aquest espai va ser la primera escola graduada del nostre municipi, inaugurada el 1911. Per altre banda, va ser un succés clau en el sistema educatiu de les Illes Balears, ja que va aparèixer la primera escola graduada. A més, aquest espai també va ser la primera escoleta infantil d'es Ramal i,posteriorment, l'antiga Xalubinia, un centre d'art especialitzat en gravat. Aquesta escola va marcar un avenç significatiu del poble, a causa que gràcies a ella es van establir les bases per una educació més estructurada i accessible per als infants d'Alaior.

2.2. Motius d'aquesta apertura?

En el nostre municipi, a causa de les modificacions en la normativa educativa, es va veure que era molt necessari una nova escola pública, ja que això va fer que el centre ja existent quedes petit i fos insuficient.

Va ser l'any 1964 quan l'ensenyament es va fer obligatori per a tots els fillets i filletes que tinguessin entre 6 i 14 anys, anomenant-se ensenyament primari. Aquesta educació pretenia que en acabar els anys escolars obligatoris, sabessin llegir, escriure i fer operacions matemàtiques molt senzilles per així poder-lis donar un títol bàsic que garantís que sabien allò indispensable. Aquest sistema d'educació estava dividit en tres nivells: elemental, mitjà i superior.

Sis anys més tard, l'any 1970, va aparèixer la Primera Llei Educativa sota la dictadura franquista, coneguda com la Llei General d'Educació (Educació General Bàsica), va modificar completament tot el sistema educatiu. Aquesta llei va fer que per primera vegada nens i nenes anessin junts dins una mateixa classe, a més, es va començar a insistir en el fet que tots els alumnes acabessin l'educació bàsica, és a dir, que estudiessin fins a tenir els catorze anys, perquè molts d'ells no acabaven. Aquesta modificació a l'àmbit educatiu va fer que l'educació bàsica estigués dividida en 8 cursos diferenciats per edats: de primer fins a vuitè (dels 6 als 14 anys). El fet de separar a l'alumnat per edats va

fer que les infraestructures de les escoles rurals quedessin petites, fet que va portar una gran concentració d'alumnes a centres més grans, provocant que les escoles petites (escoles rurals), com Binixems, Torralba i Son Cart tanquessin. Aquests espais van passar a ser part del seu lloc d'origen, Binixems va tronar a ser part de l'església, Torralba va passar a les mans de Torralba de'n Salord i Son Card va passar a ser propietat de les cases rurals.

Molts estudiants que vivien pels afores, com per exemple pels llocs situats a la carretera de Son Bou, es van veure afectats per les llargues distàncies i no podien arribar a l'escola. Per aquest motiu es va decidir posar en marxa el transport escolar per dur-los a l'escola i tornar-los a casa cada dia, i un menjador pels estudiants que per la seva ubicació no els permetia anar a casa a dinar i després tornar al centre. Aquestes noves mesures van provocar una saturació a l'edifici, fent que quedes petit, saturat i antiquat per la quantitat d'alumnes que havia d'acollir. Llavors, les famílies que duien els seus fills a Sa Nacional (actual Comas) es van organitzar per demanar i exigir unes noves i millors instal·lacions escolars. Una nova escola pública.

L'any 1975 amb la fi de la dictadura d'en Franco i l'inici de la democràcia, la situació política era bastant complicada, però les famílies van continuar lluitant per les millores del centre. Les famílies van crear la primera Associació de Pares i Mares del centre públic i insistint sobre la seva demanda, van aconseguir que finalment l'Ajuntament d'Alaior sol·licités la construcció d'una nova escola. Seguidament, van aconseguir que el ministre d'Educació financés la nova escola tant demanda pel nostre poble, però amb la condició que l'Ajuntament hauria d'acceptar adequar i posar el terreny per la nova edificació.

En un primer moment, el ministre va firmar un disseny per construir una nova escola de tan sols 8 aules, però les famílies no els va agradar la proposta d'aquest, ja que consideraven que el centre continuaria sent petit i insuficient. Aleshores, la Junta de Pares i Mares va decidir viatjar a Madrid, on es trobava el ministre d'educació, per queixar-se i finalment van aconseguir que aquest aprovés un nou pressupost per construir una nova escola completa amb 16 aules i amb totes les dotacions complementàries necessàries, com menjador, sala d'actes, biblioteca, cuina, laboratori i gimnàs.

Finalment, dos anys després, el 1977 s'inaugura el nou centre públic d'Alaior tant sol·licitat i necessari per a la nostra població.

3. OBERTURA DEL CENTRE

Aquest nou centre escolar es va començar a construir dia 8 d'agost de 1975 dins la setmana de les festes de Sant Llorenç i dia 17 de juny de 1977 la delegada provincial del ministre d'Educació va inaugurar el nou edifici anomenat "Colegio Nacional Mixto de Alaior", que al pròxim curs escolar va començar a funcionar plenament amb totes les noves instal·lacions i recursos necessaris adequats a les necessitats educatives de l'alumnat. Aquest establiment educatiu forma part d'un plano general de Mallorca, fet per un arquitecte d'allà. El metix plano també va arribar altres pobles com Ferreries i Ciutadella, però a Alaior es va fer una petita adaptació. Aquest edifici té forma estrellada, passadissos curts i mai amb més de tres aules, la llum sempre entra per l'esquerra i les portes son ceges perquè els mestre tenguin més autonomia. L'escola es va construir amb molt poc temps, ja que el nou espai era molt necessari pel nostre poble i pretenien tenir-lo acabat al més aviat possible per així poder millor la comoditat de tots els estudiant i que el fet de tenir-los agrupats dins un mateix centre no fos un problema per falta d'espai i insuficiència per a ells. Aquest fet va ser un moment clau i històric per la població d'Alaior, que va poder disfrutar i gaudir d'una escola més moderna i amb una capacitat més gran per acollir a més alumnes.

4. ELS PRIMERS ANYS DEL CENTRE

El primers anys del centre van ser molt significatiu i importants, ja que van succeir molt esdeveniment que marcan la seva història. El canvi de nom de l'escola va ser un fet que ha marcat. Va ser el quart curs d'aquest centre quan els van autoritzar que l'escola portes el nom de INSPECTOR DOCTOR COMAS CAMPS, ja que Joan Comas Camps va ser un mestre, antropòleg i pedagog alaiorenc que va destacar molt en l'àmbit educatiu i científic, també va ser un gran educador i va defensar els drets humans i la igualtat, deixant un gran i important llegat. A més, el cartell que avui dia encara està present damunt la porta principal amb el nom del centre, va ser elaborat per Pau Sintes, i va ser col·locat al curs 1982-1983.

A més, l'any 1983-1984, es van iniciar els simulacres a causa que van ser obligats a establir un pla d'emergència al centre i realitzar evacuacions en cas d'incidents. Tot això va

sorgir per culpa d'una explosió que hi va haver a la Península, i el ministre d'Educació davant aquest problema va voler establir un protocol als centres.

Entre altres fets que escriuen i formen transcurs d'aquests centre tenim la vaga a causa del parallamps de l'escola. Va ser l'any 1990-1991 quan un dia una empresa va anar al centre a fer una medició de radioactivitat i va donar un índex bastant elevats. Davant aquesta situació, molts de pares es van asustar perquè van veure que era perillós pels seus fills. Per aquest motiu, les famílies no van voler envair els seus fills a l'escola i van decidir fer una vaga fins que això es soluciones. Durant aquesta vaga, els mestres havien d'anar a l'escola igual ja que això no era una vaga de mestres. Les famílies es van presentar davant l'Ajuntament per queixar-se d'aquesta situació i el batle sota pressió va decidir agafar una brigada d'obres, anar a l'escola i llevar la part radioactiva d'aquest parallamps. Tot seguit, el van dur al cementiri civil a enterrar-lo. Al estar el problema solucionat, les famílies van tornar a dur els seus fills a l'escola.

Pocs anys abans del 2000, concretament l'any 1994-1995, amb la incorporació de la LOGSE, els fillets de setè i vuitè passen a l'institut i els fillets de tres anys, s'incorporen al centre. Aquest fet va fer que l'Ajuntament del nostre poble recuperes certs edificis, on els fillets de tres anys anaven a escola, i poder-los utilitzar per altres activtats. Per exemple, el geriatric i club de jubilats va ser construit després d'aquest canvi. A part d'això, l'organització per part del ministre d'educació, tenia com objectiu crear places de mestres i oferir escoles a partir de quatre anys. L'inspector de Mallorca, concretament el senyor Fransico Vizquera, que cada mes venia a visitar escoles, feia molt bo i tenia molt bona amistat amb na Catalina Pons Triay, que era la directora del preescolar de filletes d'Alaior i també amb Manolo Monerris de Ferreries, gràcies a aquesta amistat, ell va facilitar que el poble d'Alaior i Ferreries tinguessin aules de tres anys a càrrec del Ministre d'educació. Això va fer gratuita l'escola per tots els fillets d'infantil dos pobles, que en aquest moment eren els únics gratuits.

Durants aquests primers anys tenim a vuit persones que van ser directors. Els dos primers anys la directora del centre va ser Margarita Mascaró, seguidament ho va ser Llorenç Petrus durant nou anys, després del 1988 als 1992 cada any n'hi va haver un de diferent: Magdalena Calafell, Manuel Pardo, Maria Farré, Enriqueta Pardo i Francisca Juaneda. Finalment, per finalitzar la llista de directors, tenim a Sebastià Ameller que va dirigir l'escola durant deu anys consecutius.

Tot el personal docent i l'alumnat en tot moment es va sentir part de l'escola i benvingut gràcies al bon ambient que hi havia.

4.1. Activitats que feien el alumnes

Al llarg dels primers vint-i-cinc anys, els alumnes van dur a terme diverses activitats que organitzava l'escola. Per exemple, es varen posar en marxa els viatges culturals de fi de curs per a tots els alumnes que finalitzaven 8è (darrer curs d'EGB). Normalment, el professorat acompanyava als alumnes, però si sols un docent podia participar-hi (si no hi havia el professorat pertinent), un parell de pares o mares es podien incorporar perquè el viatge fos possible i, a més, era extensiu a les famílies per tal d'abaratir els costos. També, depenent de l'any, realitzaven la volta a Menorca, un viatge que durà, aproximadament, uns tretze dies.

Fou durant la dècada dels vuitanta que per primera vegada totes les classes del centre van tenir al seu horari l'assignatura de música. A més, els qui cantaven bé i volien podien participar al coro de l'escola on preparaven cançons i els representaven a l'església o al Convent de Sant Diego. Principalment al coro només hi havia persones que cantaven, però a poc poc es van anar afegint instruments com la flauta dolça que era l'instrument que es practica a classe a l'hora de música o guitarres que en aquell moment era el que més es sonava. Poc després, el català també va començar a formar part de l'horari, ja que quan el centre donava totes les matèries en castellà. A causa de que aquesta llengua era nova dins l'àmbit educatiu no hi havia casi recursos per poder-la explicar, per això totes les activitats que es feien en aquestes hores eren pensades i fetes per la mestra que donava l'assignatura ja que casi no hi havai recursos.

Els alumnes del darrer any d'infantil (classe de cinc anys), van començar a anar de colònies ja fos per Menorca amb destinacions com Algendar o a Mallorca, a destinacions com Es Palmer de Campos o a Binifaldó, entre d'altres. El primer any que es van començar a realitzar les colònies ho van organitzar els mestres d'educació infantil, que en aquell moment era un grup de mestres molt joves. Davant aquesta situació, mestres més vetarans trobaven que això seria un desastre, també hi havia àvies, pares i mares que no volien que els fillets hi aniguessin, ja que trobaven que eren molt petits. Tot i així, aquest grup de mestres va seguir endavant amb aquest sortida i se'n van endur tots els grup d'infantil. Posteriorment, les colònies es van seguir realitzant, ja que van anar molt bé i

tots els fillets i fillets que hi van anar ho van passar molt bé. Anys després, a causa de greus accidents durants les sortides a dormir que hi va haver a altres escoles, és va decidir aturar de realitzar-la, ja que van veure que era molta responsabilitat per part dels mestres i també a causa de que la normativa havia canviat molt i no podien fer moltes coses que abans feien, com per exemple que pares o mestres duguessin dins els seus cotxes fillets que no eren els seus.

Per altra banda, també es van anar organitzant excursions per tot l'alumnat del centre, sortides per la nostra illa, com per exemple anar a Binixems i així poder fer activitats fora del comú. Aquestes excursions estaven pensades per no repetir llocs, és a dir, duran l'EGB no anar dos vegades al mateix lloc, sempre feien una excursió diferent per tal de quan acabessin aquesta educació havesin visitat diferents llocs.

Al llarg d'aquests primers anys, els alumnes també van representar obres de teatre. Cada any es realitzaven una o dues representacions, i mai es repetien les obres, és a dir, cada curs escolar en practicaven i en representaven de noves. A més a més, era tradició cada any fer una festa de final de curs en acabar l'any lectiu, els alumnes jugaven un partit de futbol contra els mestres, per carnaval els estudiants es disfressaven amb les disfresses que feien tots junts a l'escola, utilitzant materials senzills i de baix cost, també celebraven el caramel·ler, per Tots Sants feien bunyols amb l'ajuda de pares i mares i la cuinera del centre els freixia tots per després poder menjar-los per berenar i, abans de Nadal, el patge reial era convidat a l'escola.

A part de totes aquestes activitats a les hores lectives, l'AMPA al curs 1982-1985 va comprar un canó de projecció i una pantalla gegant per cada diumenge capvespre i també aquest a poc a poc va anar afegint extraescolar com futbol, patinatge,etc. Normalment era un pare, mestre o familiar que realitza l'activitat el capvespre per abaratir costos.

Durant aquest període tots els pares i mares van estar a la disposició del centre i participaven i ajudaven amb tot el que fes falta per tal de dur a terme les activitats proposades.

4.2. Millores del centre

Els primers cursos escolars, el centre va dur a terme una quantitat generosa de millores cap a les infraestructures de l'escola i cap a l'alumnat.

El mateix curs escolar que el centre es va posar en funcionament, es va instal·lar un telèfon a l'escola, i, poc després, el Sr. Joan Barber Borràs va construir dins el menjador, la tarima del teatre, que s'inaugurà per Nadal amb una cantada.

A partir del 1980, es van construir nous espais dins el centre per poder millorar la comoditat dels alumnes: el magatzem de la cuina, els vestuaris exteriors i es van millorar les pistes del pati gràcies a les subvencions de l'Ajuntament i del Consell Insular.

A més, a més, es va començar amb el transport escolar i van augmentar (gràcies a les subvencions) els mestres, afegint els mestres d'anglès i d'Educació Física.

Amb els anys, es va continuar millorant l'escola. Es va acabar d'asfaltar i posar bé el pati, es va millorar la il·luminació del centre, es van construir noves aules, també van posar un telèfon públic dins un passadís, es van instal·lar els jocs metàl·lics dins del pati, es va construir una escala exterior per poder accedir a les quatre aules exteriors i l'ajuntament va instal·lar un lavabo dins cada una de les sis aules de la planta baixa que són utilitzades pel preescolar. Un matí a la setmana comptaven amb l'ajuda d'un psicopedagog que els hi aportava el ministre per poder atendre els alumnes de l'aula d'educació especial. Les entrades a classe es feien amb files i música, les mestres des Ramal i del Comas van formar un claustre i l'Ajuntament va construir el banc gros de colors que hi ha al final del pati.

A part, van formar per primera vegada un equip directiu amb cap d'estudis, secretari i director i van crear el primer esborrany del Projecte Educatiu del Centre.

Durant els anys 90, el centre va continuar millorant. Es va construir l'annex del poliesportiu, que per conveniències de l'Ajuntament aquest es vincula al poliesportiu existent en lloc de fer-lo a l'Escola.

També, es van dissenyar i col·locar els dos altells a les aules de tres anys, van ser instal·lats els jocs de llenya en el pati de primària dels petits, es van construir els lavabos específics per Educació Infantil i van posar pedals a les fonts del pati que des de la seva instal·lació havien tirat l'aigua tot el dia. A part, l'AMPA va subvencionar les barreres de llenya que separen els dos patis i es va aprovar el Projecte Lingüístic de Centre.

Finalment, tenim que cada any el centre anava acollint a més alumnes fent que les infraestructures quedessin petites, per això, foren instal·lades aules prefabricades per solucionar el problema de falta d'espai. Van veure que així i tot falta espai al centre, per

això al curs 2000-2001 que el Claustre va demanar a la Conselleria d'Educació què s'estudiés la possibilitat de crear un altre centre públic a Alaior per així poder descongestionar l'escola ja existent.

5. EL CEIP INSPECTOR DOCTOR COMAS CAMPS A PARTIR DELS ANYS 2000

A partir d'aquesta època ja més recent, tot i que el centre va mantenir certes coses que el caracteritzaven des del seu principi, també va començar a implantar algun que altre canvi per tal de poder millorar. Va ser l'any 2006 que es fa començar a fer jornada seguida. Aquesta proposta, es va oferir als pares per primera vegada al 2004, però per majoria de votacions va sortir que no es volia fer. Un anys després, es va tornar a oferir, es an tronar a fer votacions i va ser quan la majoria de famílies si que ho van voler. Així doncs, el curs vinent es va començar amb aquest nou horari. Tot i així, moltes famílies no podien tenir els seus fills fins el capvespre, per això l'escola oferia automaticament servei de menjador a tot l'alumnat que vingues amb bus al centre i també activitats complementàries fins les cinc per totes aquelles famílies que treballaven i no podien estar a la disposició dels seus fills.

Amb l'obertura d'un altre escola pública al nostre poble, concretament l'any 2009, el Comas va baixar el nombre d'alumnes, fent que la seva comodidad millores, ja que desde aquests moment compateven amb més aules a causa de que es va passar de tenir tres aules de cada curs a tenir-ne dues i de més buides. A part, això va fer l'alumant pogués tenir més antenció dels mestres, ja que eren menys dins l'aula i podien estar més pendents d'ells. El centre desde llavors compte entre 300 i 350 alumnes repartits en 18 grups, conretament entre sis d'infantil i dotze de primària.

Tot l'alumnat i professorat que ha format i forma part del centre, sempre s'ha sentit molt ajust dins l'escola. Els mestres sempre estan pedents dels alumnes i dipossats a resoldre dubtes i ajudar quan és necessari. A més, s'intenta fer moltes activitats amb grup per poder cohesionar, conexer-se millor i així poder crear un més bon ambient dins l'escola.

Durant aquest període hi ha hagut diversos directors. Fins el 2004 ho va ser en Sebastià Ameller i tot seguit va anar rotant diverses persones com na Fanny Riudavets, na Núria Piris, na Caterina Juanico, na Julia Hernandez, na Cristina Ponsetí, na Belen Pardo que

actualment es la secretaria i finalment, a dia d'avui hi ha na Maria Jesús que prèviament ja ho havia estat. L'equip directiu actual ha estat el primer en presentar un projecte de candidatura de direcció del Doctor Comas.

5.1. Les activitats més arrelades i tradicionals del centre

Durant aquests darrers anys l'escola ha ofert certes activitats relacionades amb festivitats i s'ha posat en marxa diversos projectes. Per Tots Sants cada classe fa un quilo de bunyols per després menjar-se'l a l'hora de berenar, però abans es canten cançons a la porxada del pati de primària.

Per Nadal es decora el centre i el dia abans de les vacances un patge visita a l'escola, ja que ha estat convidat i dona un rei de xocolata a cada alumna. A més, es preparen nadales que els alumnes cantaven davant els pares a la sortida, però aquest últim any la dinàmica ha canviat, i ara les nadales es canten pel carrer, menys els fillets i fillets de tres anys que ells canten al pati i no es mouen del centre.

El dia de Sant Antoni és tradició fer torrada de sobrassada al pati i fer jocs populars.

Per carnaval es duen a terme diverses activitats, i el dijous Jarder, és a dir, el dia fort, tots els alumnes es disfressen acord amb el tema pactat. Des de fa pocs anys, els alumnes arriben disfressat de casa, ja que fer les disfresses a l'escola requeria molt de temps i feina, d'aquesta manera cada un du la disfressa adreçada al seu gust. Antigament, els alumnes sortien a passatger pel carrer amb les disfresses i feien una petita rua, però aquesta tradició va quedar aturat per la covid. Més tard, quan ja es podia tronar a dur a terme aquesta activitat, per votació dels alumnes es va decidir quedar a l'escola i fer jocs al pati i activitats fora del comú.

Abans d'aquesta celebració, durant la setmana prèvia al carnaval, es duen a terme activitats com per exemple endevinar la cançó que sona al matí abans d'entrar a l'aula o en Bernat Figuerola Mana que consisteix en el fet que cada dia s'ha de venir vestit amb el que ell diu, sigui dur una sabata de cada o dur un complement.

El caramel·ler és una tradició menorquina que el centre també celebra. Els fillets i filletes d'infantil són els encarregats de regar els arbres, el dia que surten els caramels només els van a cercar els d'infantil, primer i segon, però tot l'alumnat del centre rep un caramel.

Anys enrere, fins fa poc, tothom anava a cercar el caramel de l'arbre, però ara només hi van els més petits. Durant la Quaresma també es fa el conte la Corema on cada divendres li lleven una cama a l'àvia Corema fins a arribar a la darrera que es reuneix tot infantil i una mestra és disfressa d'àvia Corema.

Per Sant Jordi dependent dels anys es fa més o menys. Per exemple es realitzen jocs de pistes, es fa un conte encadenat, hi pot haver un intercanvi de llibre i recomanacions…

En finalitzar el curs escolar és tradició acomiadar als alumnes de sisè que ja no tornaran més. El dimecres o dijous abans de començar les vacances d'estiu, tota l'escola es reuneix sota la porxada, on la resta d'alumnes i mestres els hi dediquen una cançó i se'ls lliura la foto grupal que s'han fet prèviament, i amb els noms de tots dels companys. Ells també preparen alguna sorpresa, ja sigui un ball, una altra cançó... Finalment, el darrer dia s'acomiaden de tothom. La seva despedida s'ha fet prèviament perquè el darrer dia de classe és especial, ja que duen a terme activitats fora del comú. Al principi d'aquests darrers vint-i-dos anys es feia un partit de futbol d'alumnes contra mestres, però va ser sobre el 2010- 2011 que es va suspendre per falta de mestres voluntaris i per accidents que això aportava. També es feien jocs d'aigua, però fa dos anys que es fan jocs amb aigua a causa de la seva problemàtica i seguidament es dona un polo.

Pels fillets i filletes que han de passar a primària, fa ja uns anys que hi ha un projecte de coordinació amb un calendari per veure i entendre com funciona la part de dalt, la zona de primària. Visiten les aules i una vegada allà juguen als jocs que hi ha, conten un conte, fan un dibuix de la figura humana… És a dir, es familiaritzen amb el que es trobaran el curs vinent.

Els alumnes de sisè fan cosa molt semblant per entendre un poc més l'institut. Ells fan una llista amb totes les preguntes que tenen i els alumnes de primer d'ESO els responen a més un dia van de visita per l'institut a on els hi fan una ruta i veuen les aules i coneixen un poc el centre. I els fillets i filletes de la guarderia que han de passar P3 abans d'acabar el curs escolar visiten un dia l'escola per saber que es trobaran el pròxim any. Aquestes dinàmiques de visitar els altres centres està en funcionament pràcticament d'ençà que l'institut i l'escoleta van obrir.

A part de totes les activitats relacionades amb festivitats o tradicions, hi ha les activitats d'aula que solen ser una mica menys dinàmiques. Els mestres expliquen el tema i després es fan activtts, presentacions o també feinetes de recerca per tal de poder practicar o

entendre millor el que s'explica. Es fan feines individuales per tal de poder ser una mica més autònoms, però també se'n fan en grup per saber treballar amb altres persones i saber raonar sobre les coses. Aquestes feienes o projectes moltes vegades son exposades a l'esola perquè el dia de portes obertes o quan els apres són convidats o poguin veure. Malgrat tot, els pares de cada vegada són menys participatius, l'escola els convida quan realitzen certes activitats o presenten projectes però de cada vegada venen menys famílies. A part de tot això, l'alumnat també fa excursions i sortides relacionades amb el que aprenen i han estudiat a classe.

Finalment, tenim que l'AMPA, existent desde el primer any lectiu del centre, ofereix extraescolars com angles, informatica, dibuix, etc.

5.2. Projectes innovadors en marxa

A part de totes les activitats adreçades a festivitats també hi ha un lema de centre on es fan decoracions adreçades a aquest, també es duen a terme activitats com daus màgics, endevinalles, arbre amb les dites menorquines… El projecte de lema es va posar en marxa sobre el 2019 més o menys i els darrers anys ha estat enfocat a la lectura per animar als infants a llegir més.

També hi ha la comissió de festes que es va crear per tal de poder organitzar i celebrar totes les festes típiques de la nostre Illa i poble. De la mateixa manera, es va decidir fer una junta de delegat de primària per tal de que l'alumnat pogués opinar i participar en certe decisions que els afecten.

A més, el centre té un projecte de benvinguda que aquest consisteix en fer una rebuda especial a principi de curs fent jocs al pati, dinàmiques,etc. És a dir, activitats per cohesionar.

Sobre l'any 2011-2012 es va posar en marxa el projecte de l'apadrinament lector que consisteix que els fillets grossos ajuden a llegir o agafar el gust a la lectura a fillets més petits. Es realitza dins el segon trimestres i són unes set o vuit sessions, una per setmana.

Any enrere es van iniciar les motxilles literàries. Aquestes motxilles tenen tota mena de lectures a dins, cada classe en té dues, una de vermella i una de blava i cada dijous dos alumnes sé l'en porten i els dimarts, en tornar-la han d'explicar un poc que han fet o llegit.

Cada alumna la pot tenir un màxim de tres vegades depenent dels fillets que hi hagi dins l'aula. Relacionat amb la lectura, també hi ha el bibliopati que això és una biblioteca petita que hi ha al passadís de devora els dos patis per tal de fomentar la lectura a l'alumnat. És va posar en funcionament al 2016 i principalment s'obria cada dia, però a causa de que es va veure que fillets no sortien al pati ja que sempre estaven allà, és a dedidir només obrir els dimarts i dijous.

Seguint amb el tema de la lectura, cada matí quan els fillets i filletes arriben a l'escola han de fer mitja horeta de lectura per tal de poder afavorir el gust cap a ella. Al tenir el llibre acabat s'ha de fer un petita fitxa sobre ell. La lectura que volen llegir la poden triar els alumnes, però sempre ha de ser de les que hi ha dins l'aula ja que estan ajustades al nivell de cada classe.

Finalment, amb el pas dels anys, s'ha vist com cada vegada els pares són menys participatius a l'hora d'anar a l'escola a ajudar en certes activitats o a visitar els projectes que ofereixen els seus fills i filles.

En conclusió, el que vol fer l'escola amb totes les activitats a part de conèixer i celebrar tradicions és aconseguir més cohesió com a centre.

5.3. Millores del centre

Durant aquests darrers anys, el centre no ha tingut grans millores, però si petites reformes que han ajudat a mantenir el centre i a millorar una mica la comodidad de l'alumnat.

En començar la dècada del 2000, va ser inaugurat i utilitzat per primera vegada l'espai polivalent, es van construir dos mitges aules dins un passadís de la planta superior amb un material tipus pladur, per facilitar l'espai i els desdoblaments de grups d'alumnes. Amb l'ajuda de l'Ajuntament es van instal·lar quatorze rentamans a les aules en què no n'hi havia i els va millorar la neteja de l'annex assignant-hi una persona una hora cada dia, s'inaugura la porxada nova, que aquest facilita l'accés a l'annex polivalent i finalment es va comptar amb una mediadora cultural i lingüística un parell d'hores cada setmana pels alumnes de parla àrab.

A causa de que sempre hi havia goteres a l'annexa de l'escola s'ha posat bé la teulada perquè utilitzar-la els dies de pluja no sigui un problema. També gràcies a la conselleria s'ha posat bé el cablejat de l'edifici, s'ha fet el tancat de pladur per poder fer dues aules petites i poder-les utilitzar a l'hora de fer activitats en grups reduïts, de l'aula petita de devora el menjador que era utilitzada per tenir tot tipus de material s'ha fet l'aula de parquet per aixi poder donar-li un millor ús i la casa que antigament era del conserge quan vivia al centre, s'ha reformat una mica, sobretot el tros de la cuina per així que els nens i nenes l'utilitzin per fer tallers de cuina. Al pati, l'any passat es va posar la gespa als dos camps de futbols per evitar que els fillets i filletes que jugan es facin mal, a més s'ha posat una red de voley al pati dels grossos i al tros dels petits s'ha llevat el tubo gran que hi havia hi ha estat canviat per un altre joc. Finalment, el pati de les alzines s'ha posat bé per poder-lo utilitzar ja que allà per l'estiu no toca tan el sol i no fa tanta calor.

A part de tot això, el centre està a l'espera de que en facin els bany, els vestuaris i el pati nou ja que és el que més ús se'n fa a causa de és utilitzat per tot l'alumnat del centre independentment del curs.

En resum el que s'ha fet aquests anys, és mantenir les instal·lacions que hi havia fent-lis petites millores ja que estan a l'espera de millorar el centre.

6.METODOLOGIA DEL CENTRE AL LLARG DELS ANYS

6.1.Punts en comú al llarg dels anys

Tot i que l'escola pública més antiga d'Alaior ha sofrit canvis, reformes a les infraestructures, canvis de lleis i moltes més coses, el Ceip Inspector Doctor Comas Camps des del seu principi ha mantingut certs punts de la seva identitat que la fan destacar i definir.

Un dels aspectes més destacats és que aquesta escola, en tot moment ha ofert una educació inclusiva, que això vol dir que tothom es benvingut a l'escola independentment de les seves necessitats, problemes, cultura o situació familiar. El que l'escola ha procurat

fer en tot moment es adaptar-se a les seves necessitats i situacions per així facilitar el camí de l'aprenentatge dels infants. Per exemple, han creat recursos i materials adaptats per aquells alumnes que tenen certes dificultats d'aprenentatge o que necessiten un suport extra. D'aquesta manera, cap alumna es queda enrere i tothom pot apendre al seu ritme. A més, aquesta educació inclusiva no només fa que els alumnes amb dificultats aprenguin, sinó que fa que la resta de companys aprengui a respectar i valorar les diferències que ens fan destacar a cada persona.

També, en tot moment, el centre ha volgut i ha tingut molt en compte la col.laboració dels pares i mares a l'escola. Gràcies a això es va crear l'Assosació de pares i mares que a dia d'avui encara dura, a més s'ha intentat que les famílies en tot moment teguin un paper actiu dins l'educació dels seus fills i filles incorporant-los dins activitats escolars i tenint-los en compte a l'hora de prendre alguna que altra decisió. Els pares no només estan involucrats en l'organització d'esdeveniments, sino que també a l'hors de fer algun nou projecte per tal de millor el centre. Per exemple, quan es vol fer una activitat nova o especial, l'escola parla i demana l'opinió dels pares i mares. Així doncs, es crea un ambient més positiu i tothom té l'oportunitat de poder formar part de l'escola.

Un altre punt que el centre ha volgut mantenir desde els seus inicis que que l'escola tingues un ambient acollidor i agradable perquè tot l'alumnat es pugui senti comode dins el centre, per això es fan activitats per cohesionar i tallers on fan manualitats que després es pengen per els passadissos i aules. L'escola intenta que el centre sigui un espai agradabla i que el temps que passan allà els infants es pugui gaudir, no només per apendre sino que també per poder divertir-se. Els passadissos i les aules, per exemple, sempre estan plens de decoració feta per l'alumnat, com poden ser murals, cartells, dibuixos, etc. Això fa que els fillets i filletes es sentin l'escola seva i quan estan alla durant el matí sentin que estan a casa.

Finalment, dins el punt de la metodologia, hi trobem pràctiques que sempre han estat igual, com el treball amb projectes o treballs més tradicionals i també activitats més dinàmiques fora de l'aula com per exemple excursions o celebracions i l'atenció cap el benestar de l'alumnat. Aquestes activitats fan que l'alumant pugui aprendre de manera més dinàmica i divertida, ja sigui sobre un tema específic, sobre com fer feina amb altres persones o altres coses sobre tradicions de la nostra Illa.

Encara que aquests punts s'han anat actualitzant al pas dels anys, són els qui sempre han estat i estan present a l'escola.

6.2. Que no ha canviat des de la seva obertura?

Desde que el Ceip Inspector Doctor Comas Camps va obrir per primera vegada l'any 1977, hi ha certes coses que s'han mantingut exactament igual al pas dels anys. Per exemple, aquí trobem que tot l'equip docent sempre ha fet tot el possible per tenir un actitud amable i atenta cap als infants, fet que fa que tot l'alumnat tengui una gran confiança i es senti tranquil dins aquest entorn. Els mestres escolten i intenten entendre les necessitats de cada alumne, fet que fa que els alumnes es sentim ben acollits i que l'escola sigui un lloc segur. Això, amb el pas dels any no ha canviat, i encara que per aquests centre hagin passat molt de mestres diferents, tots han mantingut i també han tingut present aquesta característica. A més, aquest tarcte tan proper que hi ha entre l'alumnat i el professorat fa que hi hagi una millor comunicació, fent que l'alumnat és senti més valorat i escoltat dins l'aula.

A més, hi ha tradicions escolars que no han desaparegut i ja són típicas. Aquí trobem la festa de final de curs, el caramel.ler, carnaval, el patge real, els bunyols, etc. Tots això son celebracions que l'escola cada any té al seu calendari ja que són tradició a causa de que es fan any darrera any. Tot i que han anat evolucionant o canviant una mica la forma de fer-les o celebrar-les, la seva finalitat original s'ha anat mantinguent. Per exemple, pot ser que la música i els projectes hagin anat canviant al cap dels anys, però la finalidad ha estat sempre és el mateix: passar-ho bé i crear records especials mentres l'alumant va aprenent coses noves. S'ha de destacar que certes activitats impliquen la aprticipació dels pares i mares, creant un bon ambient entre el centre i les famílies.

També s'ha de dir que aquestes tradicions són el que fan crear un sentiment especial. Molts alumnes que han estudiat en aquests centre, recorden amb molta estima aquests moments i els continuen valorant i veient com un record molt bonic de la seva infància. Aquestes activitats són les que queden marcades i les que una vegada finalitzada tota l'etapa educativa, es segueixen recordant.

Finalment, una cosa que no ha canviat es que el centre ha anant inovant i millorant però sense oblidar la seva identitat. El que ha volgut fer l'escola és adaptar-se a cada època però sense perdre la seva essència ni el seu punt fort que fa que aquesta escola sigui única. Han anat introduint noves metodologies, maneres de treballar més modernes, etc. Però sempre sense deixar enrera els valors funementals que han treballat sempre, el respescte, el bon ambient, l'educació especial, etc. Encara que l'educació desde 1977 ha

canviat molt, aquesta escola s'ha anat adaptant per tal de poder oferir una educació més adaptada i millora a tot l'alumnat.

7.CONCLUSIONS

Una vegada realitzat el meu treball sobre la història de l'escola pública més antiga d'Alaior, el Ceip Inspector doctor Comas Camps, puc dir i afirmar que aquest centre ha viscut una gran evolució tant a nivell estructural com social i pedagògic i que té una gran història que molta gent no sap.

Aquesta escola, ha passat de ser un centre que només cobria les necessitats educatives bàsiques d'una població petita, a convertir-se en un gran referent educatiu del nostre poble, capaç d'adaptar-se a tots els canvis socials, educatius i culturals que han anat sorgint al pas dels anys.

Un fet que m'ha cridat molt l'atenció ha estat veure com les famílies desde el principi, han jugat un paper fonamental en la creació i desenvolupament de l'escola. Gràcies a l'insistencia i lluita de moltes families alaorenques, es va aconseguir construir un centre educatiu nou i adaptat a les necessitats del moment, que a poc a poc han anat millorant. La participació activa de les famílies arriba a demostrar la importància de la col·laboració de l'escola i tot l'entorn per així poder aconseguir una educació de qualitat i ben adaptada a cada realitat i situació del moment.

També he pogut comprovar com el Ceip Inspector Doctor Comas Camps ha sabut afrontar i adaptar-se a cada canvi legislatiu que hi ha hagut, com per exemple els canvis de lleis que van provocar una gran modificació dins el sistema educatiu. Aquestes reformes, van fer que dins el centre hi hagués grans canvis, com l'incorporament dels fillets fillets de tres anys a l'escola, la sortida de tot l'alumnat de setè i vuitè i també la incorporació de noves assignatures com per exemple el català. El centre, en tot moment moment ha acceptat aquests canvis de manera positiva per tal de poder oferir una millor educació a tot l'alumnat.

A més, és interessant veure com les infraestructures de l'escola hana anat millorant amb el pas dels anys. El centre ha passat per diverses ampliacions i alguna que altra reforma per tal de que les aules estiguin adaptades i ben equipades amb diferents espais com biblioteca, menjador, annexa, etc. Els primers anys van ser molt significatius, ja que es

vana anar posant coses noves dins el centre per tal d'anar adaptant-lo i millorant-lo per l'alumnat i professorat. A part, s'han de seguir fent certes reformes per així poder conservar, mantenir i millores l'edifici en un futur. Tot això ha format part a oferir un entorns segur, comodè i adequat per els infants.

En relació amb la metodologia, he pogut observar com al llarg dels anys ha anat canviant. S'ha passat d'un ensenyament totalment tradicional, a una metodologia més activa i entretinguda, on totes les diversitats i dificultats d'aprenentatge dels alumnes es tenen en compte. L'escola per poder adaptar-se a aquestes necessitats, ha anat introduint activitats i formes de treball que s'ajustin a elles.

Les activitats que es feien i fan a l'escola també han estat una part molt interessant del meu treball, ja que he vist que desde fa molt anys, s'han anat organitzant sortides, excursions, colònies, activitats culturals, etc. Amb la finalitat de que els alumnes poguien aprendre coses noves o entendre millor el que han estat fent dins l'aula. Aquestes activitats han fet que l'escola no sigui un lloc avorrit, sinó també un espai per conviure, fer amics i fer créixer els infants com a persones. Tot això fa que hi hagi un molt bon clima i ambient dins tot el centre, fent que tot l'alumnat i professorat disfruti i gaudeixi del temps i moments viscuts dins el centre. A part, puc confirmar que des de l'obertura de l'escola, hi ha moltes activitats relacionades amb festivitats que no s'han deixat de celebrar i que ja són part del seu calendari.

Pel que fa els valors, m'ha agradat molt veure com l'escola en tot moment ha intentat mantenir una bona actitud, sempre basada en la igualtat, respecte i bona convivència. Tot i els canvis i dificultats que han hagut d'afrontar, en tot moment dins el centre hi ha hagut bon clima i ambient entre mestre i alumnes per tal de que anar a l'escola es vegi amb un somriure i de manera positiva.

En definitiva, puc concloure que el Ceip Inspector Doctor Comas Camps ha estat, és i serà una escola activa i dedicat a una bona educació i ambient per tots els infants.

Fer aquest treball m'ha ajudat a entendre millor com ha canviat l'educació del nostre poble i a la vegada m'ha fet sentir orgullosa del centre on vaig cursar infantil i primària. És una escola amb una història preciosa, però sobretot amb un molt bon futur per a tots els infants d'Alaior.

8.AGRAÏMENTS

Voldria donar les gràcies a en Pere Alzina, que ha estat a la meva disposició en tot moment, m'ha guiat i m'ha ajudat amb tot el que ha pogut al llarg d'aquest treball. També, voldria agrair al meu tutor de TRB, en Llorenç Piris, pel seu suport i seguiment constant que m'ha proporcionat durant tot el procés.

Així mateix, vull donar les gràcies a l'escola, sobretot a l'equip directiu, que m'ha facilitat gran part de la informació necessària i també m'ha permès visitar el centre per entendre millor el seu funcionament. Finalment, vull agrair a totes les persones que han estat dispostes a participar en les meves entrevistes, aportant-me el seu temps i els seus coneixements sobre el centre.

9.BIBLIOGRAFIA

Ceip Inspector Doctor Comas Camps.(2003).*25 anys de l'escola*. Col.legi Públic Insp. Dr. Comas Camps

Ceip Inspector Doctor Comas Camps.(2024). ceipdrcomas https://www.ceipdrcomas.com/

Wikipedia.(2024). Juan Comas Camps. Wikipedia, la enciclopedia libre https://es.wikipedia.org/wiki/Juan_Comas_Camps

Figura 1
Autor desconegut.(s.d).Escola Binixems [Fotografia]

Figura 2
Autor desconegut.(s.d).Representació del coro [Fotografia]

Figura 3
Autor desconegut.(s.d).Representació coro a l'escola [Fotografia]

Figura 4
Autor desconegut.(s.d).Carnaval disfressa tardor [Fotografia]

Figura 5
Autor desconegut.(s.d).Carnaval disfressa menorquins [Fotografia]

Figura 6
Autor desconegut.(s.d). Carnaval disfressa parxís [Fotografia]
Figura 7
Coll Vidal, J.(2025).Biblioteca del centre [Fotografia]

Figura 8
Coll Vidal, J.(2025).Activitat d'endevinalles [Fotografia]

Figura 9
Coll Vidal, J.(2025).Arbre amb dites menorquines [Fotografia]

Figura 10
Coll Vidal, J.(2025).Portes decorades [Fotografia]

Figura 11
Coll Vidal, J.(2025).Decoració penjada feta pels alumnes [Fotografia]

Figura 12
Coll Vidal, J.(2025).Aules [Fotografia]

Figura 13
Coll Vidal, J.(2025).Biblioteca d'aula [Fotografia]

Figura 14
Coll Vidal, J.(2025).Aula de música [Fotografia]

Figura 15
Coll Vidal, J.(2025). Menjador [Fotografia]

Figura 16
Coll Vidal, J.(2025).Porxada [Fotografia]

Figura 17
Coll Vidal, J.(2025).Pati de primària [Fotografia]

Figura 18
Coll Vidal, J.(2025).Camp de gespa petit [Fotografia]

Figura 19
Coll Vidal, J.(2025).Pla general pati d'infantil [Fotografia]

Figura 20
Coll Vidal, J.(2025).Pla de tall 1 pati d'infantil [Fotografia]

Figura 21
Coll Vidal, J.(2025).Pla de tall 2 pati d'infantil [Fotografia]

10. ANNEXOS

Figura 1: Escola Binixems

Figura 2: Representació del coro

Figura 3: Representació coro a l'escola

Figura 4: Carnaval disfressa tardor

Figura 5: Carnaval disfressa menorquins

Figura 6: Carnaval disfressa parxís

Figura 7: Biblioteca del centre

Figura 8: Activitat d'endevinalles

Figura 9: Arbre amb dites menorquines

Figura 10: Portes decorades

Figura 11: Decoració penjada feta pels alumnes

Figura 12: Aules

Figura 13: Biblioteca d'aula

Figura 14: Aula de música

Figura 15: Menjador

Figura 16: Porxada

Figura 17: Pati de primària

Figura 18: Camp de gespa petit

Figura 19: Pla general pati d'infantil

Figura 20: Pla de tall 1 pati d'infantil

Figura 21: Pla de tall 2 pati d'infantil

ENTREVISTA AMB L'EQUIP DIRECTIU DE L'ESCOLA

- **Què és lo més complicat de dur la direcció d'un centre?**

El més complicat és quan hi ha temes familiars i hem de tractar casos de famílies desestructurades o fillets que pateixen i ens veiem obligats a travessar l'àmbit personal dels fillets. Podem dir que és la cara no amable de la nostre feina.

- **Quins projectes teniu en marxa? Quins eu assolit aquests darrers anys?**

Avui dia en tenim en marxa bastants. Tenim el projecte de l'apadrinament lector que es va iniciar fa uns anys. Consisteix en que els fillets grosses ajuden a llegir o agafar el gust a la lectura a fillets més petits. Tenim grups que sempre van junts, aquest són 1r amb 6è i 2n amb 5è ja què són els fillets que estan més capacitats per llegir i veiem que funciona molt bé. El tenim programat dins el segon trimestre i es realitzen unes set o vuit sessions, una per setmana. En aquesta hora sempre hi ha 3 mestres, les dues tutores i una de suport que ajuda. Es va iniciar l'any 2011 o 2012 i desde allà ha estat un èxit.

A més, tenim un projecte que també està relacionat amb la lectura que és la motxilla literària i tracta de fomentar la lectura amb la família. Cada classe té dues motxilles una de color vermell i un altre de color blau i dins elles hi ha tota mena textos i contes adreçats a cada nivell. Cada setmana dos alumnes diferents se l'emporten, l'agafen el dijous i la tornen el dimarts i durants aquestes dies poden llegir i compartir moments de lectura amb la família. Depenent de la quantitat d'alumnes que hi ha a cada aula la tenen més o

menys vegades, com a mínim una vegada a l'any i màxim tres. Després, quan tornen la motxilla han d'explicar un poc als companys el que els hi ha agradat més. Sincerament, és una dinàmica que dóna bastant de recursos per llegir.

A part d'aquests, ja fa uns anys que tenim lema de centre que cada curs es canvia. Funciona un any cap endavant i gràcies a ell feim les classes amigues, que duren tot el curs. Per fer aquestes classes juntem aules de fillets grossos amb petits. La primera activitat que fan les classes amigues són els bunyols però abans de fer-los feim unes dinàmiques de preparació perquè així els fillets i filletes es coneguin.

Quan es va canviar l'equip directiu, es va decidir fer una biblioteca de centre. El primer any es va fer molta feina perquè això pogués ser possible i no va ser fins l'any passat que la biblioteca es va obrir en ple funcionament. L'APIMA va comprar els mobles i perquè es faci un bon ús, les tutories tenen una hora setmanal per anar-hi.

- **Les famílies són participatives?**

No gaire, les famílies no són molt participatives. Perquè ho entenguis millor, vam exposar un projecte que havien fet els alumnes i de 33 famílies en van venir 7.

- **Quins aspectes han millorat?**

Podem dir que ara hi ha més cohesió com a centre, abans es feien activitats només a nivell de classe i ara se'n fan a nivell de centre. A més, l'organització per part de l'equip del centre, ha millorat perquè ara tenim tota la informació recollida. Ha estat durant els darrers tres anys que hem fet un gran recull.

- **Trets d'identitat del centre: en què destaca, quina ha estat l'evolució durant els darrers anys?**

Avui dia hi ha molta diversitat de famílies, cultures, intel·lectual, motivació, interès, emocions. Els alumnes venen amb una motxilla molt grossa de casa i no és de llibres i això fa baixar el nivell acadèmic, ja que es treballa més tema emocional.

- **Quina metodologia utilitzeu a dia d'avui?**

La metodología ha cambiat bastant. S'han llevat els llibres de text, a més ara feim situacions d'aprenentatge, tenim racons dins les aules, fem més projectes…. Després tenim que els fillets i filletes de 1r a 4t utilitzen quadernets de feina, i a l'assignatura de màtematiques per tot l'alumnat de primària, no tenim llibre però fem servir les estratègies del Jump Math perque veim que funcionen. També tenim que desde el primer cicle hi ha llibres lectura comuns i també el quadern de feina adaptat a la lectura. En total hi ha cinc llibre en tot el curs, es llegeix a classe menys 5è i 6è que han de llegir a casa. A part, tenim que la metodologia del primer i segon cicle és molt semblant. En conclusió, utilitzem una metodologia activa.

- **Desde el Covid han canviat moltes coses?**

Sí, desde el covid hem vist diversos canvis sobretot en la parla de l'alumnat ja que ha canviat molt, també hem vist que hi ha més malestar emocional en molts més fillets i la falta de límits i implicació de les famílies.

Tema infraestructures també va canviar ja que durant la pandemia es van haver de fer grups bombolla, els especialistes es van convertir en tutor i hi havia menys alumnes per classe, uns 18 o 19 fillets aproximadament. Els únics mestres que es van mantenir van ser els d'anglès, ef i música.

- **Quines activitats fan els alumnes?**

Cada any feim varies activitats per celebrar festes típicas. Primer tenim que per Tots Sants feim bunyols, cada classe en fa un quilo, i els professors els fregeixen i antes de menjar-los a l'hora de berenar es canten cançons baix la porxada del pati de primària. Antigament la cuinera feia tots els bunyols però ja fa molt anys que l'alumnat els paste i fa la forma.
Després, per Nadal preparem nadales que l'alumnat canta davant els pares a la una i mitja, però aquest any s'han anat a cantar al carrer durant al matí, menys els fillets de P3 que canten al seu pati. També, cada any es decora el centre i el dia abans de les vacances un patge visita l'escola i dona un rei de xocolata a cada alumne.

Quan tornem de les vacances de nadal, ve Sant Antoni que feim torrada de sobrassada al pati i també jocs populars.
Després tenim carnaval, que cada any durant la setmana prèvia al dijous jarder, es duen a terme diferents activitats com per exemple en Bernat Figuerola mana, endevinar la cançó que sona cada matí... El dia fort, que és el dijous Jarder, els fillets i filletes venen disfressat de casa acord amb la temàtica pactada, muntem un fotocol i és un dia especial. Fan mitj matí dins l'aula fent activitats més dinàmiques i l'altre mig al pati fent jocs. A dia d'avui ja no es surt pel carrer a passejar, és a dir, ja no fem la rua perquè per la pandèmia va quedar aturat, i després com a claustre i junta de delegats es va proposar fer la rua o seguir dins el centre i fer jocs i per votació es va decidir quedar dins el centre.
També fem el caramel·ler, els fillets i filletes d'infantil són els encarregats de reguar els arbres, tothom rep un caramel però només els petits juntament amb tots els fillets de primer i segon van a cercar-lo. Durant les set setmanes abans del carame.ler, cada divendres es fa el conte de la Corema i per llevar-li la darrera cama ho fa tot infantil junt i com a sorpresa hi ha una mestra que es disfressa d'àvia Corema.
Tot seguit tenim Sant Jordi que depenent dels anys fem més coses o menys. Per exemple aquests dies solem fer jocs de pistes, conte encadenat, intercanvi de llibres, recomanacions,...

I finalment tenim es final de curs. Cada any hi ha la despedida dels grups de sisè. Dimecres o Dijous abans d'acabar, tota l'escola es reuneix a la porxada i els de sisè preparen cosa ja sigui un ball, un ram de flors, una cançó… I els mestres també els hi fem cosa, que normalment és una canço. Prèviament, se'ls hi ha fet una foto de grup i els hi donem com a record amb tots els noms, després el darrer dia van a dir adeu als mestres que van tenir més de petits. El darrer dia es especial per tot l'alumnat, sempre fem jocs d'aigua, però desde fa dos anys, fem jocs amb aigu ja que no en podem gastar tanta a causa de la seva problemàtica, quan s'acaben de fer els jocs donem un polo. A part, ja fa uns quants anys que no feim el partit de futbol, el darrer va ser més o menys al 2010 o 2011, vam decidir llevar-lo ja que no hi havia professors voluntaris i també a vegeades hi havia lessionats.

A part de totes les activitats que feim per celebrar les festivitats, en tenim d'altres. Per exemple, pels fillets de P5 hi ha un projecte d'una coordinació amb un calendari per entendre i veure com funciona la part de dalt, és a dir, la de primària. El que es fa és pujar a les aules de primer i jugar amb els jocs de dins les aules, conten un conte, fon dibuixos amb la figura humana… El que volem aconseguir es que es familiaritzin amb el que es

trobaran l'any que ve i no els hi vengui tot de nou. Després, els de sisè visiten l'institut i els de primer d'ESO els hi responen preguntes que ells han fet. També tenim que l'alumnat de P3, abans d'entrar al nostre centre venen a fer una visita i durant el curs escolar van a cantar un dia a l'escoleta i un altre a fer psicu.

Finalement, amb el lema del centre fem activitats per poder decorar el centre. També fem daus màgics, endevinalles, acudits, arbre amb les dites menorquines… A més a més, feim unes jornades literàries, que ve un conta contes i es fan diferents taller com per exemple jocs de pistes.

En general el que fem són bastants de projectes per cohesionar.

- **Quines millores hi ha hagut al centre?**

Sincerament, quasi no n'hi ha hagut però ens han de fer els banys, vestidors i el pati nou. El que si que s'han fet són petites reformes com per exemple la teulada de l'annex nova, la conselleria ens ha possat be el cabletjat, s'ha fet el tancat de pladur per fer dues aules petites, s'ha fet l'aula de parquet, la casa que era del conserge s'ha possat un poc bé i ara s'utilitza per fer tallers de cuina i l'any passat es va possar la gespa als camps de futbol del pati.

- **Quines altres coses feis al centre?**

El centre, de fa uns anys té un logo que cada any es canvia i es treballa i es fan activitats a classe com per exemple es decora la porta amb funció del lema**.** Aquest any està enfocat a la lectura, per exemple, logos d'altres anys serien: si vols viure una aventura enganxat a la lectura, jo sóc R i tu?... Aquesta activitats es va posar en marxa sobre el 2018-2019, es iniciar i després es va aturar, després del Covid el vam tornar a posar en marxa i aquell any era: vas al comas? Jo també. Vam posar aquest per referir-nos a que ens tornavem a ajuntar tots i ens veiem a l'escola.

Tenim el bibliopati que des de fa poc només obra els dimarts i dijous perquè si no hi havia alumnes que cada dia hi anaven i no sortien mai al pati. Hi pot haver fins a 12 alumnes i no es pot menjar dins. L'any 2016 es va posar en funcionament.

A dia d'avui també tenim una comissió de festes tradicionals i ho celebrem tot i així intentar començar el curs amb més cohesió. El setembre feim una rebuda diferent, ja que es va implantar el projecte de benvinguda que això consisteix en fer jocs al pati per nivell i també activitats d'aula, curs i cicle.

Desde fa uns any hi ha dos delegats per classe i amb això és fa una junta de delegats de primària on a més hi participa la directora, cap d'estudis i una mestra i xerren de diversos temes.

A part, tenim un equip de suport. Hem aconseguit una orientadora a jornada sencera, dues mestres de suports de pedagogia terapeuta, una d'audició i llenguatge i l'altre d'atenció a la diversitat.

I finalment en tot el centre hi ha un 306 alumnes dividits en 18 classes, 6 d'infantil i 12 de primària. De mitjana tenim uns 17 o 18 fillets per classe.

ENTREVISTA LLÚCIA MASCARÓ MOLL: MESTRE JUBILADA I VA FER FEINA DOS ANYS AL CENTRE

- **Quants anys tens?**

Tenc 66 anys

- **Vas notar canvi de com era l'educació quan tu estudiaves i quan eres mestra?**

Jo estudiava a La Salle en plena dictadura i tot era molt rígid, no fèiem català, sempre xerrava català. El gran canvi podem dir que va ser quan per primera vegada fillets i filletes vam anar dins una mateixa classe. Això va ser el més important per jo i el que també vaig trobar quan vaig anar a fer feina al Comas. També vaig notar que era una escola molt oberta en comparació a la qui jo vaig anar.

- **Quins estudis has cursat?**

Jo havia estudiat biblioteconomia perquè encara no hi havia estudis universitaris, sinó que ens anàvem formant per l'estiu a Mallorca. Jo hi vaig anar molt d'anys i prenia molt de

gust. Després quan vaig estudiar magisteri, només durant uns anys, aquests estudis que no eren grau sinó que eren de tres anys encara, eren d'educació infantil i primària, tot ho feien a l'hora. Hem de dir que fèiem més hores, però quan acabaves també era molt agraït. Quan vam fer les pràctiques, en vam fer tant d'infantil com de primària, per això en vam fer més.

- **Sempre has fet feina al Comas?**

Abans d'explicar com vaig arribar al Comas de mestra, que em va agradar molt, vull dir que jo vaig estudiar de mestre de major perquè primer vaig ser la bibliotecària d'Alaior durant vint-i-set anys. Al voltant dels quaranta anys aproximadament, vaig decidir estudiar de mestra amb la primera promoció que hi va haver a Can Salort. Jo havia estudiat quan tenia l'edat a Mallorca, hi havia fet primer i després, però com van sortir les oposicions per estar a la biblioteca pública i a jo m'agradaven molt els llibres, vaig decidir presentar-me. Això ho feien durant l'estiu i els vaig aprovar i ja vaig quedar a la biblioteca. M'agradava molt fer-hi feina, però quan vaig tenir la possibilitat d'estudiar a Alaior em va fer moltes ganes i em va anar bé i finalment em vaig passar a ser mestra. Vaig fer primer cinc anys a la biblioteca, però després vaig decidir anar-me'n a l'escola. Primer vaig fer tres anys a La Salle, a partir del 2005. Posteriorment, vaig anar a l'escola Margarida Florit que era una escola pública moltíssim avançada a Menorca i de l'escola que anava més endavant era capdavantera com deien en aquell moment. Els fillets no tenien cap llibre ni quadern d'exercicis, sinó que tot ho feien investigant i de la pràctica aprenien la teoria. Aquest sistema em va encantar. Mentre feia feina a aquesta escola, que estava a Ciutadella, vaig estudiar oposicions, ja que hi anava cada dia en bus i aprofitava les estones. El primer any el vaig aprovar, i amb la plaça que em van donar de pràctiques d'oposicions va ser l'escola Doctor Comas, concretament era el curs 2009-2010. Hi vaig fer dos anys i vaig fer el curs de 5è i 6è. Vaig tenir molt bon ambient amb els altres mestres, sempre ho he recordat com que vaig estar molt ben acudida. El seguen any que vaig fer 6è, vaig tenir la plaça provisional, però la definitiva me la van donar a fora. Per això només hi vaig fer dos anys. Després vaig fer sis o set anys a la Graduada a Maó i tot seguit, sis o set anys més a Maria Lluïsa Serra. Això eren dues escoles de Maó que vaig elegir quan ja vaig poder triar perquè era funcionària. Finalment, els dos darrers anys vaig anar a l'escola de Migjorn que sempre m'havia fet moltes ganes.

- **Quines activitats feia el centre?**

En el centre ho feien tot. Era una escola de celebrar-ho tot, sobretot les tradicions com Sant Antoni, la bunyolada, Nadal feien com un festival de cantar nadales. Van fer molta cosa d'activitats. També record que per final de curs tots els fillets cantaven, o sigui, feien com un espectacle. Com que jo el darrer any vaig fer sisè, el pares també van cantar una cançó d'acomiadament, va ser molt emotiu.

- **Els pares eren molt participatius?**

Els pares quan jo vaig fer feina al centre, ho van ser molt. Els pares dels fillets de la meva aula sempre van col·laborar molt. Sempre estaven apunts i disposats a ajudar i participar amb el que fos.

- **Em vols contar alguna cosa que recordis del centre ?**

El que voldria destacar és com n'eren de grosses les aules i ara també ho són. Això té molt de mèrit, perquè les aules tenen moltes finestres i llum i quan sorties al passadís era molt ampli i donava gust. Una altra cosa que me'n record és que un dels dos anys que hi vaig ser, es va jubilar la netejadora de l'escola, que es deia Elisa Coll. Ella havia fet més de trenta anys a l'escola i li vam fer una festa amb els fillets i cada classe li va preparar una cosa perquè formava part de l'escola. Tothom se l'estimava i ella tenia l'escola molt cuidada amb ramells i molt neta.

Un altre record que tens és que el primer any que vaig arribar encara el Mestre Duran no estava obert, el van obrir el curs vinent i clar de cada curs hi havia tres línies. Era una escola moltíssim plena de fillets i filletes i hi havia també aules prefabricades per tot el pati perquè no hi cabien. També voldria recordar que un any per carnaval vam fer una festassa, vam anar sobre la història del poble d'Alaior i nosaltres els de sisè vam ser els turistes que venien de visita al nostre poble. Vam rodar per gran part del poble i ens aturàvem a xerrar angles amb la gent. També vam anar a veure a en Bernat Figuerola a

l'Ajuntament i també va baixar el batle i ens va donar caramels. Va ser un any molt complert.

ENTREVISTA CARME CASES: MESTRE JUBILADA

- **Quants anys tens?**

Jo, avui en dia tinc 75 anys.

- **Vas notar canvi de com era l'educació quan tu estudiaves i quan eres professora?**

El que vaig notar va ser que tant com passaven els anys, els fillets de cada vegada tenien més confiança cap als professors. Sempre eren molt educats, però a poc la relació no era tan freda.

- **Quins estudis has cursat?**

Mira, perquè ho entenguis, he fet primària, secundària, batxillerat i vaig estudiar magisteri de manera vocacional. Si hagués de tornar a triar que estudiar o de què fer feina, triaria el mateix sense dubte.

- **Sempre has fet feina al Comas?**

No, jo soc de Palma i va ser l'any 1970 que vaig venir a Menorca, per què em van destinar a Binixems, allà vaig fer 4 anys i era l'única professora. Després vaig fer 3 anys a Torralba fins al 77, que van suprimir les escoles rurals perquè van posar busos i taxis per dur els al·lots que vivien al camp a les escoles dels pobles. A les escoles rurals hi havia entre 15 i 16 fillets. Va ser al setembre del 77 que vaig començar a fer feina al Comas. Hi vaig fer del 1977 als 2009 que va ser quan em vaig jubilar. A nes Comas hi vaig fer feina 32 anys. El temps que jo hi vaig ser al Comas, venia molta gent i eren molts, per això havíem de duplicar i triplicar les classes.

- **Quan tu eres professora que feies a l'escola?**

Jo en el Comas era mestre de música. Mira t'explicaré millor. Jo havia estudiat uns cursos de piano a palma i tenia una base musical. El primer any que jo vaig ser a l'escola es van començar a comprar flautes dolces, concretament els de tercer de primària i es va

començar a donar classes de flauta i música a tercer i quart i jo era la mestra. Poc temps després es va decidir donar música a totes les classes i vaig fer les músiques de 5è, 6è, 7è i 8è i també era tutora de 4t. En general, jo vaig donar música a totes les edats. També tenim que vaig ser la primera professora de català del centre quan es va posar a l'horari aquesta assignatura una hora a la setmana, a poc a poc finalment tot es va donar en català i el castellà tenia hores pactades. De català havia de preparar tota la classe, ja que era difícil trobar material amb aquesta llengua perquè era la primera vegada que s'ensenyava a l'escola. A part de tot això, tenim que les classes moltes vegades eren majors de 40, les classes podien ser dinàmiques però fins un cert punt. Jo vaig cercar fillets i filletes que afinessin i els que volien hi ho feien bé vam formar un coro, aquí hi havia fillets de 3r fins a 8è. A cada classe jo ensenyava cançons i per assajar totes les edats juntes aprofitava els diumenges capvespres abans de començar el cine o a les 5 quan s'acabaven les classes. Depenent de l'any tenia més o menys participants, la temporada que en vaig tenir més van ser 85 i la que menys uns 60. Aquestes cançons després els cantaven per Nadal i ho combinaven en recitar poesia. Normalment, ho fèiem a l'església o al convent, però alguna vegada ho vam fer fora poble, per exemple a Sant Antoni, a Maó… A part dels fillets que cantaven al coro s'hi afegien instruments com la flauta dolça o les guitarres.

A part d'això, es feien exàmens, dictats i donàvem pocs deures, els justos per reforçar i que els pares es donessin compte del qual els seus fills feien a classe. Sempre s'intentava donar-los amb marge, és a dir, no d'un dia per l'altra.

- **Quines activitats feia el centre?**

Els diumenges capvespres l'escola feia cine, llogaven una pel·lícula i la projectaven dins el menjador, et xer de fa molts d'anys, això era sobre la dècada dels 80. Sempre solien venir alguns mestres i pares, concretament els qui es preocupaven de llevar taules, sempre hi havia un grupet de pares que ajudaven que allò funcionés, a mitja part els fillets anaven a jugar al pati i si es feien mal doncs els pares ajudaven.

Com a activitats, els alumnes també anaven d'excursió unes quantes vegades a l'any, eren excursions pactades perquè quan s'acabés vuitè s'hagués passat per diferents llocs sense repetir. Les excursions eren molt barates i els pares solien dur els fillets en cotxe per així estalviar diners. També, cada any es feien bunyols, sobrassada, castanyes,..

Els pares venien a ajudar, però sempre ho intentàvem fer noltrus, ja que sinó hi havia molt de bordell al centre.

A final de curs sempre fèiem una festa, que encara es fa, també diferents activitats davall la porxada, es posava una tarima i allà els al·lots cantaven al públic i també es feia una paella. Depenent de l'any, el darrer dia de classe es feia jocs d'aigua, però molt senzills, és a dir, posaven unes tines amb un poc d'aigua. A vegades també anaven d'excursió o a berenar a algun puesto.

- **Els pares eren molt participatius?**

Sí, en aquesta època els pares estaven disposats a ajudar amb el que fos. A més, ens els darrers 15 anys, contactar amb els pares era molt fàcil, ja que els coneixies.

- **Em vols contar alguna cosa que recordis del centre ?**

Una cosa que supòs que no deus saber és que els pagesos, sobre el 77, 78 i 79, els dissabtes matí duien esqueixos a l'escola i els sembraven. Molta arbres que hi ha avui dia estan sembrats en aquell temps. La gent en aquella època s'estimava molt l'escola i la cuidava i la bona relació que hi havia entre els pares i el centre ajudava molt als fillets.

ENTREVISTA JAUME MASCARÓ MOLL: MESTRE DEL CENTRE DE 1988 FINS AL 1892

- **Quants anys tens?**

Jo tenc 63 anys

- **Vas notar canvi de com era l'educació quan tu estudiaves i quan eres mestre?**

És gran canvi de quan jo era alumna a quan vaig ser mestre va ser a l'hora de donar classe ja que jo vaig estudiar en castellà i les classes quan vaig ser mestre els vaig donar en català. Jo no vaig estudiar mai català fins que vaig anar a sa universidad que ja tenia casi 20 anys. També quan jo anava a escola ja ere es final de la dictadura i en aquest temps, l'any 88 la democracia estava molt més consolidada i hi havia molt més llibertats.

- **Quins estudis has cursat?**

  Jo vaig començar estudiant magisteri, després vaig estudiar la licenciatura de història, després també vaig fer psicopedagogia i un master amb educació inclusiva.

- **Sempre has fet feina al Comas?**

Es Comas va ser el meu segons destí, abans vaig fer quatre anys de feina a Ferreries, concretament al Castell de Santa Agueda fent infantil, després vaig anar al Comas quatre anys i també vaig fer infantil, seguidament vaig anar un any a Pintor Torrent un any a fer primària, després vaig anar a l'institut de lo que hi vaig fer una vintena d'anys i finalment els darrers dotze anys he estat d'inspector.

- **Quan tu eres professora que feies a l'escola?**

En es Comas com ja he dit veig fer infantil, erem un grup de mestres tots molts joves, amb moltes ganes i molta il.lusió. Jo sempre dic que si ho hagués de tornar a fer una etapa de mestre aniria directament a educació infantil.

- **Quines activitats feia el centre?**

Me'n record molt d'una cosa que feien els d'infantil que és deia lletres de colors, una cosa molt diferent era que ha infantil ja hi havia molt d'interès que els alumnes en el final ja sobretot sapiguessin un poc a llegir i escriure al manco paraules. Podem que en es centre quan jo hi era feien les mateixes activitats que és fan ara, és a dir, cosa per nadal, feiem festivals de música, carnaval, ses diades importants com Sant Antoni, etc.

- **Els pares eren molt participatius?**

Els pares eren molt participatius, sobretot a infantil. Jo sempre he pensat que tant com els alumnes creixen les famílies són menys participatives i en aquell temps, la veritat que ho eren molt.

- **Em vols contar alguna cosa que recordis del centre ?**

El que record era l'unic homes que feia feina al centre, sempre ha estat una feina més femenina, que hi ha hagut més dones i en aquell temps en tota Menorca jo era l'únic home que feia feina a educació infantil. També record que els mestres erem molt joves i vam ser els primers en dur-mos el alumnes de colònies a Algendar, ens vam endur a tots els alumnes de P3, P4 i P5 i això va crear un remombori, és a dir, mestres més veterans que ho tobaven un desastre i també famílies que les s'àvies trobaven que els fillets eren massa petits i els pares també n'hi havia que deien que no, etc. Però a partir d'aquell any ho van fer molts d'anys seguits. Noltrus vam ser un poc els pioners.

He recordat un fet important que va passar durant els quatre anys que vaig ser a nes Comas, que si voleu conèixer la història ho hem de tenir en compte ja que va ser un fet molt significatiu. Al Comas hi havia un parallams que estava fet de materials radicatius i va venir una empresa a fer una medició de radioactivitat, i això va donar uns índex bastant elevats. Les famílies, l'APIMA i tot això és van asustar i van fer una vaga, van dir: mentres hi hagi aquest nivell de radioactivitat, els nostres fills no aniran a l'escola. Per aquest motiu ven fer una vaga, es van reunir a l'Ajuntament, no volien anar a l'escola, no record quant va durar però si que un quants de dies. Durant la vaga els mestres hi haviem d'anar igual a l'escola perqueè no era una vaga de professors sino que de les famílies. Fins i tot va sortir per la premsa i fins que el batle, que era molt llençat, un matí va agafar la brigada d'obres i vana agafar la part radiactiva d'aquest parallamps, el va desmontar i el va dur a enterrar al cementiri civil. Em de dir que també va anar gros perquè això era material radioactiu i enteoria havia de venir una empresa estatal aposat per poder-lo llevar, però aquest batle per llevar-se la presió de les famílies, ho va fer a les braves. Aquest fet va ser una cosa molt sonada al nostre poble, a l'escola i fins i tot a Menorca.

ENTREVISTA SEBASTIÀ AMELLER: MESTRE JUBILAT

- **Quants anys tens?**

Jo ara tenc 67 anys

- **Vas notar canvi de com era l'educació quan tu estudiaves i quan eres professora?**

Sí, moltissim quan jo estudiava tot era bastant memorístic repetitiu i quan era mestre jo vaig veure moltes evolucions. Jo he vist moltes lleis diferents, más o menos unes 8. Quan estudiava hi havia aprenentatge significatiu, tant com han anat canviant les lleis, cada vegada demanen menys esforç i constancia i si sumem les tecnologies pues no es bo. Amb això vull dir que tot es bo però en mesura, que no hem d'abusar de les coses. Avui dia es te molt en compte la diversitat i molta adaptació cap als alumnes.

- **Quins estudis has cursat?**

Jo vaig estudiar per ser mestres, després vaig fer un any de pedagogia i també vaig fer formació amb tecnologia i vaig ser un dels primers mestres. A part, també em vaig formar per ser mestre de català.

- **Sempre has fet feina al Comas?**

El primer any em van donar una plaça a Eivissa però jo no hi vaig anar. Després vaig fer un any a Ferreries i tot seguit vaig venir cap a Alaior i aqui ja vaig fer uns 40 anys. jo vaog sortir i ja era funcionari,

- **Quan tu eres mestre que feies a l'escola?**

Quan al centre encara hi havia l'EGB, jo feia assignatures, solien ser mates i ciencies i feia 5è, 6è i 7è. Amb l'arribada de la LOGSE, ja que tenia una formació amb tecnologia vaig donar aquesta assignatura a 6è, 7è i 8è. Finalment quan 7è i 8è van passar a l'institut vaig començar a ser tutor de 5è i 6è, és a dir, de tercer cicle. Com a tutor depenent de l'any donava jo totes les assigantures de la meva tutoria, menys música, anglès i educació física, o amb l'altre tutor ens ho repartiem, cada un feia una llengua i les altres assignatures també els he repartiem.

- **Quines activitats feia el centre?**

El centre sempre ha celebrat les típiques. Per exemple bunyols, carameler, jocs d'aigua per final de curs, etc. Després tenim les activitats mes putnuals com alguna gimcana o sortides a dormir que aquests ja fa un parell d'any que no es fan. Una cosa interessant és que per nadal depenent de l'any feim abre, decoració pel centre,etc. Però l'any que fèiem betlem hi havia famílies que deia que això era una activitat religiosa i que el centre no era una escola religiosa. El betlem es feia igual perquè era una activitat nadalenca.

- **Els pares eren molt participatius?**

Hi ha hagut èpoques que més i altres que no tant, al principi ho eren molt. S'ha de dir que com més petits son els fillets, els pares participen més i quan més gran es l'alumnat, menys participatius són.

- **Em vols contar alguna cosa que recordis del centre ?**

Jo durant els any que vaig fer feina al Comas m'ho vaig passar moltissim bé, de fet jo em vaig retirar al 64 quan podia als 60. No recordo cap dia d'anar amb poques ganes pero també es ver que només 3 o 4 dies per anys durant el dias fas el que tens plantjeat. Anualment sempre s'aconseguia ensenyar als fillets tot lo del curs però diariament sempre dins una escola surten petites distraccions. Molts de mestres m'han dit que a alaior hi ha molt bon fillets, sempre hi pot haver alumnes bons i no tant bons, però en general són bon fillets.

Mira una anectoda de l'escola va ser que Alaior quan es va centrar més en l'educació van decidir fer tres edificis diferents. Una escola concertada, una de pública i un institut. L'ajuntament d'Alaior no confiava en trnir institut, per això al terreny que havia d'anar aquesta edificació van colocar diferents coses, com un jardí botànic. Però finalment es va fer.

Com a característica de centre, tenim que l'escola forma part d'un plano general de Mallorca, d'un arquitecta que no me'n record del nom. Aquest plano també arriba a Ferreries i Ciutadella, així doncs els tres centres són iguals. A Alaior es va fer una adaptació. Aquest edifici té forma estrellada, passadissos curts i mai amb més de tres aules, la llum sempre entra per l'esquerra i les portes son ceges perquè els mestre tenguin més autonomia. A part, l'escola tota la vida ha estat oberta a diferents identitats esportives que vulguessin emprar alguna instlació.

Una cosa interesant quan es va obrir el Comas va ser que les tres escoles rurals van tancar. Aquestes eren l'escola de Binixems, Torralba i Son Card i el seu trerreny va passar al lloc d'origen. Binixems torna a l'esglesia, Son Card passa a ser propietat de les cases rurals i Torralba torna a ser propietat de Torralba de'n Salord. A la vegada que es van llevar les escoles rurals, automaticament es va generar transport escolar i també menjador.

Un altre curiosidad va ser que la nsotres escola va ser la primera en fer sortides a dormir, això es feia per diponibilidad dels mestres. Es solia fer a infantil i esteia organitzat perquè els fillets de tres anys fessin una nit, els de quatre i cinc un dia i una nit, ocasionalment es feia a primer i segon i cinquè i sisè cada any. Després vam decidir que ja no ho faríem més perquè vam veure que era molta responsabilitat per part des mestres i també es van començar a prohibir moltes coses. Un motiu per la qual ho vam deixar de fer va ser a causa de que un fillet d'un grup de fillets mallorquins es va despistar i van tenir un accident bastant greu. El mateix any, l'escola concertada de Ferreries, visitant Sant Felip, un fillet va caure dins un pou sec i va fer un més ingresat a Palma, per sort mo va tenir cap lessió permanent. La família sabia que era culpa del seu fill, però un abogat a la família i ell li va proposar fer una demanda a l'escola i si guanyaven ell es quedaria la meitat dels diners i la família l'altre meitat. La família finalment va acceptar, hi va haver un judici i finalment es declara culpable l'escola i també el consorci militar de Salt Felip per no estar señalitzat el pou. Ella havien de pagar molts de diner, el consorci la meitat i l'escola l'altre meitat. El consorci va pagar la seva part, però l'escola no tenia diners i la conselleria d'educació es va fer responsable. Després de tot el succeit, l'escola s'ho replantje i decidex aturar les colònies.

Tema directors, jo ho vaig ser 2004, concretament 11 anys, també hi va haver na Fanny Riudavets 2 anys, na Núria Piris, na Caterina Juanico, na Julia Hernandez, na Cristina Ponsetí, na Belen Pardo i finalment, a dia d'avui hi ha na Maria Jesus. El problema es que ningú vol ser director, per tant l'inspector ho tria, sempre es tria a una persona que mínim tingui una antiguedad de 5 anys a centre. L'equip directiu que hi ha ara, va presentar per priemra vegada un projecta de candidatura de direcció del Doctor Comas.

Al moment que va obrir el nou centre, hi havia una APA molt a favor d'una escola renovadora. En aquell moment la llei prometia que si hi havia un grup de pares que democraticament volgués fer l'ensenyament en català, és feia. Per exemple, si hi havia la meitat o bastantes famílies per poder fer una classe en català es feia. Si hi havia 45

alumnes i d'aquests 20 ho volien, s'havia de convencer al qui eren menys o a un parell de l'altre grup per poder fer aixi dos classes i cada una amb un idioma diferent.

Després sobre l'horari partit va ser sobre el 2006 que es va autar. Primer es va fer una cotació sobre el 2004 i va sortir que no. Al 2005 hi va haver un altre vegada votacions i ja va sortir más o menos un 70%. La idea era que aquelles families que no podien atendre als sues fills el capvespre, l'escola havia de fer una seria d'activitats complementaries fins les cinc per tal de poder-los tenir colocats el capvespres i que aquests canvi d'horari no fos un problema. L'escola va oferir certes activitats econòmiques econoòmiques perquè que el fet de deixar els seus fills al centre dirant el capvespre no fos un problema. Hi havia un mestre encarregat però també un monitor per si per algun motiu el mestre fallava que hi hagués algu que es pogués encarregar dels fillets. També tenim que tots els fillets i filletes que anaven i venien amb bus, automàticament tenien una beca de menjador i els bus sempre sortia després de dianr perquè els fillets fora poble mengessin al centre.

Teniem que EGB era fins 8è i quatre i cinc anys era preescolar. Quan l'edifici va agafar als alumnes de les escoles rurals. Al ramal era l'escola de P3. L'escola d'Alaior va ser la primera de Balears que va implantar la LOGSE, fent que setè i vuitè passesin a l'institut, sortigués primària que era fins sisè i que preescolar es digues infantil. Una vegada es van concentrar els alumnes d'infantil al nou centre, l'Ajuntament va recuperar els edificisi per exemple a un el va fer geriatric a la part de dalt i baix el club de jubilats. L'organització per part del ministre d'educació volia crear places de mestres i oferir escoles a aprtir de quatre anys, però l'inspector de Mallorca, el senyor Fransico Vizquera, venia cada mes a visitar escoles. Aquest homer feia molt bo i tenia molta amistat amb na Catalina Pons Triall que era la directora del preescolar de filletes d'Alaior i també amb Manolo Monerris de Ferreries, gràcies a aquesta amistat, ell va facilitar que el poble d'Alaior i Ferreries tinguessin aules de 3 anys a carrec del Ministre d'educació. Això va fer gratuita l'escola pels fillets de 3 anys a aquests dos pobles, els altres eren de pago.

Una cosa interesant és que un dels pianos que hi ha al Convent va ser pagat per una assosició popular entre pares i per subscribció popular i joventuts musicals. Abans era dins el menjador de l'escola i ara l'empre l'Ajuntament per fer concerts.

MINI ENTREVISTES AMB PERSONES DE DIVERSES EDATS I ESTUDIS

Tonia Coll: 38 anys i mestre d'educació infantil.

- **Quan estudiaves, que feieu a classe?**

Quan estudiava les classes solien ser bastant tradicionals. Anaves allà, escoltaves el que el mestre explicava per després poder fer la pràctica i les activitats. Tot i així, a les dates especials com per exemple carnaval fèiem classe més diferent, més divertides i dinàmiques com podia ser manualitats, jocs…

- **Com ho fèieu?**

Les classes solien ser magistrals, molta teoria i exàmens molt teòrics. Depenent de l'assignatura es feien propostes més pràctiques com podia ser economia o geografia. Tot depenia un poc del mestre.

- **Com et senties dins l'aula?**

Hi havia grups més "guais" que d'altres. Jo era de les que passava més desapercebuda. En general, els mestres ens tractaven bé i hi havia bon ambient, és a dir, no em sentia incomoda dins l'aula i la relació amb els professors era bona.

Juanita Fortuny Sintes : 85 anys, va anar a l'escola fins als 10 anys

- **Quan estudiaves, que feieu a classe?**

Anavam a l'escola i seiem de dos en dos a les taules i ens ensenyaven coses bàsiques com llegir, escriure i un poc de matemàtiques. També ens explicaven història de Menorca i d'Europa ja que feia poc que la Guerra Civil havia acabat. En tots els anys que vaig anar a classe només vaig anar d'excursió una vegada, el més normal era quedar dins classe i escoltar i fer el que ens deia la porfessora.

- **Com ho fèieu?**

Mira, noltrus duiem un llapis o a vegades també empravem una pluma i tinta, has de pensar que just havia acabat la guerra i la gent no tenia casi recursos ni diners. Teniem com a molt una llibreta i alguns llibres contats. A la llibreta moltes vegades ens feien escriure el que llegiem, osigui, llegiem un llibre i després ho copiavem. També soliem fer algun dictat. Eren classes molt poc dinàmiques. Casi mai ens donaven deures, però el dia seguent la professora sempre recordava el que haviem fet el dia anterior. Pel capvespre les filletes tornavem a anar a escola i feiem lavor, això és que ens ensenyaven a cosir, fer punt i coses d'aquestes.

- **Com et senties dins l'aula?**

Molt bé, la professora era molt amable, explicava i ens formava per ser persones. En tot moment em vaig sentir comoda, em de dir que jo anava a una escola petita i era molt pocs estudiants però m'agradava molt anar-hi.

Francisca Pons Pons: 57 anys i va fer l'EGB

- **Quan estudiaves, que feieu a classe?**

Nosaltres feiem classe tradicional, és a dir, feiem dictats, redaccions, treballs, etc. A part de fer classe també celebravem dies especials com carnaval, el dia del pare o de la mare, etc. Aquests dies feiem activitats diferents. Per Nadal i Pascua anavem a cantar pel poble organitzat per l'assignatura de música. A l'hora del pati jugavem a jocs com la corda, colbball, futboll, entre altres. Casi mai anavem d'excursió, en tots els anys que vaig estudiar en vaig fer molt poques, una vegada vaig anar a la Neveta del Tudons i per final de curs soliem anar a la patge amb un mestres i avegades anavem a fer el dia amb els pares. Els capvespres no hi havia extraescolars, ja que anavema casa a ajudar a les famílies, però els divendres capvespre a l'escola feiem manuals o labors que ens ensenyaven a cosir, a fer punts de creu, ganxet, etc.

- **Com ho fèieu?**

Abans de comencar la classe els matins saludavem al mestre. Les classes totes eren en castella menys les dues o quatre hores a la setmana que hi havia de català. A part, a l'assignatura de religió venia un capellà a l'escola a donar classe. A l'hors de fer feina haviem d'escoltar el professor i després fer el que ens demanava ja fos un redacció, un treball en grup, etc. Per fer-ho utilitzavem llibretes, llibres, llapis, goma, etc. Quan haviem de cercar informació per fer un treball, haviem d'anar els capvespres a la biblioteca i llegir o cercar llibres del tema que voliem. Quan anavem d'excrusió ens venia a cercar un bus i un mestres ens acompanyava.

- **Com et senties dins l'aula?**

Dins classe erem uns 40 alumnes, però aixi hi tot erem un grup tranquil. La relació era molt bona entre noltrus i teniem molt de respecta als mestres. Sempre em vaig sentir agust amb els companys i mestres.

Èric Piris Juanico: 10 anys i alumna de 5è del centre

- **Què feis a classe?**

Cada matí quan arribem feim mitja hora de lectura i quan acabem el llibre hem de fer una feineta. Solem fer dictats, presentacions, examens i també feina en grup que poden ser amb els grups de taula o d'altres. Avegades ens ajuntem amb l'altre 5è i feim activitas junts. Quan feim un tema a classe intentem treureli el màxim de suc que podem i després feim un examen final sobre el que hem vist. A més, ens solen venir a fer tallers que ens parlen sobre altres coses que no són d'escola com per exemple sobre la mort. També colaboram a l'hora de fer murals al centre. Cada divendres feim el club de lectura. Durants el curs també feim activitats tota l'escola junta però sol ser més a dates especials com Sant Antoni. També tenim les classes amigues que són una classe de fillets més grossos amb un altre de més petits. A l'hora del pati hi ha rotació de pistes, és a dir, cada dia depenent del curs que fas et toca una pista o un altre. Durant el curs solem anar d'excursió peròs olen ser a llocs relacionats amb el que estudiem a classe.

- **Com ho fèis?**

Tema lectura la triem nosaltres però de les que hi ha, és a dir, a classe tenim llibre si en triam d'allà. Les feines i activitats en grup els feim a classe, però si no els acabem són de deures. Quan feim murals per decorar el centre sol venir algu a dibuixar-los i nosaltres els pintem. Amb les classes amigues, feim activitats junts, per exemple noltros que som els grossos vam anar a fer un conta conta als petits. Durant el curs feim activitats més dinàmiques i altres que no ho són tant.

- **Com et sents dins l'aula?**

Dins sa classe me sent ajust amb els meus companys i amb els mestres també hi ha bona relació i ens ajuden amb tot el que poden, però és ver que si no ens portem bé s'enfaden.